

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De ignorantia excusabili vel inexcusabili: I. K. L

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Aliis autem videtur ideo dictum esse, quod Adam illud voluerit, quia mulier de eo sumpta illud voluit: sicut si, inquit, peccatum dicitur per unum hominem intrasse in mundum, i. in humanam naturam: cum tamen mulier ante virum peccauerit, quia per mulierem intraverit de viro factam. Vel potius ideo per hominem dicitur intrasse, quia etiam peccante muliere, si vir non peccasset, humanum genus minimè peccatis corruptum periret, minus ergo peccavit vir quam mulier.

Obiectio contra id quod dictum est, virum minus peccasse.

*Id. cap. 17.
non longe à
principio.*

*1. Ad Tim.
2. d.*

His autem opponi solet hoc modo: Tribus modis (ut illud ait) peccatum geritur, scilicet ignorantia, infirmitate, industria. Et grauius est infirmitate peccare, quam ignorantia, grauiusque industria, quam infirmitate. Eua autem videtur ex ignorantia peccasse, quia seducta fuit. Adam vero ex industria, quia non fuit seductus, ut Apost. ait. Ad quod dicimus, quia licet Eua in hoc per ignorantiam deliquerit, quod putauit verum esse quod diabolus suadebat: non tamen in hoc, quin nouerit illud Dei esse mandatum, & peccatum esse, contra agere, & ideo excusari à peccato per ignorantiam non potuit.

Quod ignorantia alia excusat, alia non.

Est enim ignorantia que excusat peccantem: & est ignorantia talis que non excusat. Est autem ignorantia vincibilis, & ignorantia inuincibilis. Excusatio omnis tollitur, vbi mandatum non igno-
ratur,

De tripli ignorantia, que excusat, & que non.

Est autem ignorantia triplex: & eorum, scilicet qui scire nolunt, cum possint, que non excusat, quia & ipsa peccatum est. Et eorum qui volunt scire non possunt, que excusat, & est poena peccati non peccatum. Et eorum qui quasi simpliciter nesciunt, non reuertes vel proponentes scire, que nemi-

nem plene excusat: sed fortasse vt min⁹ puniatur. Vnde Augustinus ad Valentinum, Eis aufertur excusatio, quia mandata Dei nouerunt: quam solent habere homines de ignorantia. Et licet grauius sit peccare scienter quam nescienter: non ideo tamē confugiendum est ad ignorantiaē tenebras, vt in eis quisquam excusationem requirat. Aliud est enim nescisse, aliud scire noluisse: quia in eis qui intelligere noluerunt, ipsa ignorantia peccatum est: in eis vero qui non potuerūt, pœna peccati. Ignorantia vero quæ non est eorum qui scire nolunt, sed qui tanquã simpliciter nesciunt, nullum sic excusat vt æterno igne nō ardeat, sed fortasse vt minus ardeat. Non igitur mulier excusationem habuit de ignorantia, cū & mandatum nouerit, & peccatum esse secus agere non ignorauerit.

Vnde processerit consensus illius peccati, cum natura hominis esset incorrupta. L

Solet etiam quæri, cum sine vitio esset natura hominis, vnde cōsensus mali processerit? Ad quod responderi potest, quia ex libero arbitrio propriae voluntatis fuit. In ipso enim & in alio causa extitit vt fieret deterior. In alio, quasi in diabolo qui suavit: In ipso, quia voluntate liberi arbitrii consensus. & cum liberum arbitrium sit bonum, ex re vtique bona, mal⁹ ille cōsensus prouenit: & ita ex bono malum manauit. De hoc autem in sequenti plenius tractabimus, cum origo mali, & in qua re coalescat inuestigabitur.

An voluntas processerit illud peccatum. M

Si vero quæritur. Vtrum voluntas illud peccatum processerit? Dicimus quia peccatum illud & in voluntate, & in actu constitit: & voluntas actū processit, sed ipsam voluntatem alia hominis voluntas mala non processit, atque ex diaboli persuasione, & hominis arbitrio illa voluntas mala prodit: quæ iusticiã deseruit, & iniquitatē inchoauit: & ipsa voluntas iniquitas fuit. Bb 5 Qua-

*August de
gratia & li-
ber arb. in
fine cap. 1.
tomo. 7.
ibid. cap. 3.
ad meatum.*